

XXV JUBILEUSZOWA KONFERENCJA

HIGIENA PRACY

osiągnięcia, wyzwania i perspektywy

Łódź, 1-3 października 2025

STRESZCZENIA

REFERATY

SPIS TREŚCI

METODA OZNACZANIA KWASU HEPTADEKAFLUOROOKTANOSULFONOWEGO (PFOS) ORAZ KWASU PENTADEKAFLUOROOKTANOWEGO (PFOA) W POWIETRZU NA STANOWISKACH PRACY METODĄ WYSOKOSPRAWNEJ CHROMATOGRFII CIECZOWEJ SPRZĘŻONEJ Z TANDEMOWYM SPEKTROMETREM MAS M. Bonczarowska, W. Mysur, S. Brzeźnicki	5
ROLA CO ₂ W OTOCZENIU A BEZPIECZEŃSTWO I KOMFORT STOSOWANIA SPRZĘTU OCHRONY UKŁADU ODDECHOWEGO A. Brochocka, A. Nowak	6
OLEJE MINERALNE PRZEPRACOWANE W SILNIKACH JAKO CZYNNIK RAKOTWÓRCZY W ŚRODOWISKU PRACY S. Bujak-Pietrek	7
ELEKTROLIZOWANA WODA OKSYDACYJNA – WADY, ZALETY ORAZ ZALECENIA JEJ STOSOWANIA W CELU OCHRONY MIEJSC PRACY M. Cyprowski, A. Ławniczek-Walczyk, M. Gołofit-Szymczak, L. Zapór, A. Stobnicka-Kupiec, B. Wróbel, R. Gómy	8
NARAŻENIE ZAWODOWE PRACOWNIKÓW STRZELNIC ZAMKNIĘTYCH NA OŁÓW W KONTEKŚCIE ISTNIEJĄCYCH PRZEPISÓW I ZAPOWIADANYCH ZMIAN W UE A. Daragó, J. Jurewicz, A. Kilanowicz-Sapota, M. Klimczak	9
DOKUMENTOWANIE SPARAMETRIZOWANEJ OCENY ZAGROŻEŃ ELEKTROMAGNETYCZNYCH W PLACÓWKACH MEDYCZNYCH Z WYKORZYSTANIEM WYNIKÓW POMIARÓW AUTONOMICZNYCH K. Gryz, J. Karpowicz, P. Zradziński	10
KONWENCJA NR 190 MOP DOTYCZĄCA ELIMINACJI PRZEMOCY I MOLESTOWANIA W ŚRODOWISKU PRACY Z PERSPEKTYWY PRAWA POLSKIEGO M. Grzelak	11
PRZEMOC CYFROWA W ŚRODOWISKU PRACY M. Grzelak	12
MODELOWANIE I ILOŚCIOWA OCENA RYZYKA NOWOTWORÓW ZŁOŚLIWYCH W WARUNKACH ZAWODOWEJ EKSPOZYCJI NA CHEMICZNE CZYNNIKI RAKOTWÓRCZE E. Jabłońska	13
TEKSTOWY INTERFEJS KONWERSACYJNY JAKO NARZĘDZIE STANOWIĄCE WSPARCIE MERYTORYCZNE W ZAKRESIE ŚRODKÓW OCHRONY INDYWIDUALNEJ – PILOTAŻ M. Jangas, A. Kmiecik, A. Dąbrowska	14
WZORCOWANIE WYPOSAŻENIA W BADANIACH ŚRODOWISKA PRACY: WAŻNY ELEMENT CZY NIEPOTRZEBNY WYDATEK? G. Jenczała	15
ERGONOMIA – MITY I FAKTY Z. Józwiak	16
HIGIENA PRACY – OSIĄGNIĘCIA, WYZWANIA I PERSPEKTYWY J. Jurewicz	17
ZAKRES OKRESOWEJ OCENY ZAGROŻEŃ ELEKTROMAGNETYCZNYCH ZE WZGLĘDU NA UŻYTKOWANIE ŹRÓDEŁ POLA ELEKTROMAGNETYCZNEGO POZA OGÓLNODOSTĘPNĄ PRZESTRZENIĄ PRACY W ŚWIETLE WYMAGAŃ ROZPORZĄDZENIA MINISTRA PRACY [Dz.U. 2018/331, §5 i 8] K. Gryz, J. Karpowicz, P. Zradziński	18
ODPADY ZANIECZYSZCZONE MATERIAŁEM BIOLOGICZNYM POWSTAŁE POZA JEDNOSTKAMI OPIEKI ZDROWOTNEJ - JEST PROBLEM, CZY GO NIE MA? A. Kozajda	19

**ZAKRES OKRESOWEJ OCENY ZAGROZEŃ ELEKTROMAGNETYCZNYCH ZE WZGLĘDU NA
UŻYTKOWANIE ŹRÓDEŁ POLA ELEKTROMAGNETYCZNEGO POZA OGÓLNODOSTĘPNĄ
PRZESTRZENIĄ PRACY W ŚWIETLE WYMAGAŃ ROZPORZĄDZENIA MINISTRA PRACY
[Dz.U. 2018/331, §5 i 8]**

K. Gryz, J. Karpowicz, P. Zradziński

Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa

Pracodawca obowiązany jest do okresowej, nie rzadziej niż co 4 lata, oceny zagrożeń elektromagnetycznych (Z-EM), wynikających ze skutków bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania pola-EM na pracujących i materialne środowisko pracy [Dz.U. 2018/331, par.8]. Punktem wyjścia jest rozpoznanie źródeł (pierwotnych i wtórnych) pola elektromagnetycznego (pola-EM), znajdujących się w przestrzeni pracy lub poza nią – innymi słowy źródeł obsługiwanych przez narażonego pracującego lub oddziałujących na pracującego niezależnie od jego aktywności w przestrzeni pracy [Dz.U. 2018/331, par.5.]

W szczególnym przypadku ogólnodostępnej przestrzeni pracy, użytkowane tam źródła pola-EM przeważnie są urządzeniami powszechnego użytku. Posługując się informacjami zawartymi w par. 5 i załączniku nr 1 rozporządzenia [Dz.U. 2018/331] można wywnioskować, że urządzenia takie nie są rozpoznawane jako źródła pola-EM, przy których może wystąpić narażenie pracujących w przestrzeni pola-EM stref ochronnych. Wnioskiem z takiego rozpoznania i oceny Z-EM w tych miejscach, będzie więc brak konieczności, aby z powodu wspomnianych źródeł pola-EM opracować i wdrożyć program Stosowania Środków Ochronnych [DzU 2018/331, par.5-10,12-14]. Jednakże, w związku z powszechnym użytkowaniem systemów elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych, równie powszechne jest rozpoznawanie związanych z nimi źródeł pola-EM w pobliżu ogólnodostępnej przestrzeni pracy, z powodu których konieczne jest przeprowadzenie oceny, czy zachodzi tam narażenie pracujących i występowanie Z-EM związanych z oddziaływaniem pola-EM emitowanego spoza przestrzeni pracy.

Ze względu na wymaganą okresowość oceny Z-EM w omawianych okolicznościach, kluczowe jest sporządzenie adekwatnej dokumentacji dotyczącej rozpoznanych źródeł pola-EM oddziałujących na pracujących spoza ogólnodostępnej przestrzeni pracy, ułatwiającej jej okresową aktualizację. Wieloletnie obserwacje systemu elektroenergetycznego i radiokomunikacyjnego wskazują, że bardziej stabilna jest struktura systemu elektroenergetycznego. Do wstępnego oszacowania czy występuje oddziaływanie pola-EM stref ochronnych, emitowanego z napowietrznej linii przesyłowej wysokiego napięcia, można posłużyć się dostępnymi w domenie publicznej danymi dotyczącymi oddziaływania środowiskowego takiej linii lub specjalistycznymi publikacjami [np.: PIMOŚP:DOI:10.5804/1231888X.1229515; MP1985/24]. Wprowadzie w świetle przepisów dotyczących oddziaływania linii elektroenergetycznych na środowisko, w ich pobliżu może wystąpić pole-EM strefy pośredniej i zagrożenia, to na terenach zurbanizowanych takie narażenia raczej nie występują ze względu na stosowane wysokości zawieszenia ich przewodów. Jednak uwagi wymagają skutki środowiskowe zmian słupów nośnych i konfiguracji przewodów linii elektroenergetycznej, czy zamiana linii napowietrznej na kable podziemne.

W przypadku systemów radionadawczych, wskutek ewolucji sieci naziemnych anten RTV oraz łączności bezprzewodowej (mobilnej telefonii i dostępu do internetu) w wielu miejscach pojawiają się nowe anteny lub ich rekonfiguracja. Znaczącej ewolucji podlegają wykorzystywane pasma częstotliwości, moce i modulacje emitowanego pola-EM. W domenie publicznej udostępniane są wyniki oceny środowiska elektromagnetycznego w otoczeniu obiektów radionadawczych. Ocena Z-EM na potrzeby BHP może wykorzystywać takie dane do oszacowania, czy uzasadnione jest wykonanie szczegółowej oceny Z-EM w przestrzeni pracy, uwzględniając odpowiednie charakterystyki takich źródeł, m.in.: rodzaj systemów radiokomunikacyjnych i anten, ich położenie, kierunki emisji, moce nadajników [PIMOŚP:DOI:10.5804/01.3001.0010.0061].

Ocenę aktualności archiwalnej oceny Z-EM (oraz programu Stosowania Środków Ochronnych, o ile był sporządzony) ułatwia przechowywanie odpowiedniej dokumentacji fotograficznej źródeł pola-EM rozpoznanych podczas tej oceny, a także wykorzystane informacje z zasobów internetowych (np. kopie pobranych plików, czy „zrzutów ekranów”, wraz z identyfikacją źródła tych danych).

Wyniki VI etapu „Rządowego Programu Poprawy Bezpieczeństwa i Warunków Pracy”, finansowanego w zakresie zadań służb państwowych ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Zadanie:3.ZS.14.(EM-Centrum). Koordynator Programu: CIOP-PIB.